

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2024-11-25

Diarienummer:
IFN-2024-00235

Handläggare:
Ewa Wennmark

Verksamhetsplan och budget för idrotts- och fritidsnämnden 2025–2027

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** anta verksamhetsplan och budget 2025–2027 enligt bilagd handling, samt
2. **att** översända verksamhetsplan och budget 2025–2027 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplan och budget 2025–2027 för idrotts- och fritidsnämndens ansvar följer den inriktning som kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2025–2027 anger. Verksamhetsplanen beskriver det som nämnden ska arbeta efter och genomföra inom sitt ansvarsområde samt hur nämndens ekonomiska resurser fördelas.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

De riktningar och den verksamhetsidé som nämnden gemensamt tagit fram är fortsatt en del i nämndens verksamhetsplan 2025–2027.

Barnperspektivet, näringslivsperspektivet och jämställdhetsperspektivet har beaktning av ärendet, vilket framgår av de åtgärder som verksamhetsplanen beskriver.

Föredragning

Verksamhetsplanen visar vilka åtgärder idrotts- och fritidsnämnden behöver genomföra för att säkerställa kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget för 2025–2027 ska förverkligas. Verksamhetsplanen har ett treårsperspektiv för att följa tidsperspektivet i Mål och budget. Det innebär ett utrymme för att identifiera åtgärder

som kan genomföras under en längre tidsperiod än ett år.

Idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till nämndens förvaltning som den som omsätta i praktiken. I verksamhetsplanen har de fokusmål och uppdrag som berör nämndens verksamhetsområde konkretiserats i form av åtgärder. Åtgärderna koppade till grunduppdraget finns också fördelade inom respektive inriktningsmål med tyngdpunkt i fokusmål fyra och arbetet för folkhälsa och livskvalitet. För de områden där det är möjligt har indikatorer och nyckeltal identifierats, vilka används för att följa upp utveckling och bedöma måluppfyllelse.

I arbetet med att identifiera åtgärder har en genomgång av beslutade program och handlingsplaner gjorts. Åtgärder där nämnden är ansvariga eller berörda har arbetats in i planen. Nämndens driftbudget visar nämndens totala intäkter och kostnader för 2025 samt fördelningen av de skattemedel och kommunbidrag som ställts till nämndens förfogande i kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2025–2027.

Förvaltningen har under sommar och höst gjort omvärlds- och riskanalys. Riskanalysen ligger till grund för nämndens internkontroll. Analyserna har också resulterat i åtgärder som tas om hand i nämndens linjeverksamhet. Nämndens internkontrollplan behandlas i ett separat ärende.

I en integrerad bilaga till nämndens verksamhetsplan finns också ett förslag till uppföljningsplan. Planen visar hur nämnden mer specifikt ska följa upp sina egna åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av verksamhetsplanen beskrivs i ärendet under avsnittet för budget 2025–2027.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 25 november 2024
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget för idrotts- och fritidsnämnden 2025–2027.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande
förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Idrotts- och fritidsnämnden

Dokumentansvarig:
Ewa Wennmark

Datum:
2024-10-25

Diarienummer:
NNN-20##-####

Verksamhetsplan och budget 2025–2027

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	5
Begrepp som används i verksamhetsplanen.....	6
Kommunfullmäktiges fokusmål	7
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	7
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	10
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	11
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.....	13
Budget 2025	19
Nämndens driftbudget.....	19
Nämndens investeringar.....	21
Bilaga 1 Styrdokument	22
Bilaga 2 Uppföljningsplan	23
Inledning.....	23
Nämndens uppföljning.....	23
Bilaga 3 Åtgärder med särskilt fokus på omställning och nyskapande	25
Bilaga 4 Nämndens indikatorer	26
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	26
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	27
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	27
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.....	28

Inledning

Idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsplan och budget 2025–2027 utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 och fullmäktiges övriga styrdokument. Verksamhetsplanen är nämndens viktigaste styrdokument för vad som ska genomföras 2025–2027.

Nämndens uppdrag

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för att främja folkhälsa genom att göra det möjligt att idrotta och ha en aktiv fritid i livets alla skeden. Nämnden ger föreningslivet en möjlighet att bedriva idrotts- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och äldre genom föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för att tillgodose behovet av lokaler och anläggningar för barn- och ungdomsidrott liksom bredd-, elit- och paraidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden hanterar upplåtelse av inhyrda och egenägda lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens verksamhetsidé

Idrotts- och fritidsnämnden ska skapa förutsättningar för ett livslångt idrottande, en aktiv fritid och folkhälsa för alla uppsalabor.

Nämnden ska särskilt se till föreningslivets behov för att kunna skapa ett brett utbud av inkluderande och meningsskapande aktiviteter inom såväl tävlings- och elitidrott, motions- och spontanidrott som en aktiv fritid.

Politisk plattform

Uppsala erbjuder alla individer utifrån sina specifika förutsättningar möjligheten att bevara och stärka sin hälsa genom att skapa förutsättningar för ett aktivt idrotts- och fritidsliv. Idrotts- och fritidsnämnden strävar efter att tillhandahålla närhet till anläggningar och platser för idrott och rekreation som är utformade med ett jämställdhetsperspektiv.

Idrotts- och fritidsnämnden spelar en betydande roll i det främjande och förbyggande arbetet i Uppsala genom att erbjuda ett brett utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter. Idrott och fritid är viktiga delar av samhället; när dessa stärks, stärks hela kommunen. Genom att erbjuda meningsfull fritid med fysisk aktivitet vilket bidrar till långsiktiga hälsovinster och minskad social utsatthet.

Hållbart resande är avgörande för att minska miljöpåverkan och öka självständigheten för barn och unga. Genom att möjliggöra hållbart resande till och från idrotts- och fritidsaktiviteter bidrar nämnden till att minska utsläppen av växthusgaser och främjar en mer aktiv och hälsosam livsstil.

Nämnden ser idrotts- och fritidsanläggningar som tillgängliga och trygga servicenoder i våra områden. Nämndens utgångspunkt är att skapa inkluderande, hållbara, trygga, tillgängliga, jämställda och stödjande miljöer för fysisk aktivitet och folkhälsa.

För att stärka jämlikheten ser nämnden över tillgängligheten till anläggningar och platser både i staden och på landsbygden, detta i samarbete med olika målgrupper

som föreningslivet, barn och ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Denna process skapar delaktighet och ökar förutsättningar att hitta målgruppsanpassade lösningar.

Nämnden ser idrott och fritid i ett livslångt perspektiv och arbetar för att främja rörelseglädje och att barn och ungdomar ska utveckla ett livslångt intresse för fysisk aktivitet. Nämnden vill förbättra barn och ungas livsvillkor genom att arbeta förebyggande mot utanförskap och skapa möjligheter till en berikande, meningsfull och tillgänglig idrott och fritid för alla, oavsett var man bor i kommunen och vilka personliga förutsättningar och ekonomiska resurser man har. Nämnden deltar aktivt i arbete för att skapa trygghet, förebygga brottslighet och bryta segregation. Detta kan uppnås genom samverkan inom handlingsplaner för områden som Gränby/Kvarngärdet och Gottsunda/Valsätra, samt genom förebyggande insatser mot ungdomsbrottslighet och droger, arbeten med integration och segregation.

Idrotts- och fritidsnämnden värdesätter det ideella ledarskapet i alla föreningar som organiserar och bedriver aktiviteter. Nämnden vill samverka och bidra till att utveckla moderna föreningar som engagerar fler att vara aktiva längre. Genom detta kan föreningar bidra till utvecklingen av idrotten i Uppsala kommun, både vad gäller organiserad idrott och spontanidrott, samt skapande av funktionella och ändamålsenliga anläggningar.

Idrott på tävlingsnivå, även elitidrott, säkerställs genom utveckling av de arenor vi har och skapar. Bredd- och elitidrott har en betydande inverkan på varandra och båda är viktiga för att upprätthålla en hälsosam och dynamisk idrottskultur. Barnens behov och rättigheter, som uttrycks i barnkonventionen, är styrande i nämndens planering av anläggningar och verksamheter och är ett förhållningsätt som ska genomsyra de åtgärder som återfinns i verksamhetsplanen.

Omvärld och förutsättningar

När vi blickar framåt mot 2025 och bortom, står idrotts- och fritidsnämnden inför en rad utmaningar och möjligheter som formas av både globala och lokala trender. Den omvärldsanalys som gjorts ger nämnden en djupare förståelse för de förändringstryck som påverkar nämndens verksamhet och hur nämnden bäst kan anpassa sin verksamhet för att möta framtidens behov.

Enligt Uppsala kommuns befolkningsprognos från 2023 förväntas befolkningen öka till 330 000 fram till år 2050. Ökningen beräknas ske i alla åldersgrupper, men endast den äldsta åldersgruppen (80 år och äldre) väntas öka som andel av befolkningen. Detta ökar efterfrågan på befintliga anläggningar och lokaler likväl som anpassning av offentliga miljöer för att möta behoven hos en åldrande befolkning. Samtidigt visas barnafödandet inte öka i den utsträckning som tidigare, vilket påverkar utbildningsnämndens planering av nya skolor. Planerade skolprojekt som skjuts på framtiden, kan påverka nämndens planering för nya idrottshallar.

Under pandemin förändrades invånarnas sätt att utöva aktiviteter. Fler började ägna sig åt friluftsliv och träning utomhus, och nämnden ser nu en ökad efterfrågan på nya typer av anläggningar, som exempel fler elljusspår, utegym och andra spontanidrottsplatser samt lokaler för e-sport. Behovet av att kunna utöva idrott och fysisk aktivitet genom hela livet för att bibehålla god hälsa och hög livskvalitet ökar. Det innebär att nämnden måste säkerställa tillgången till anläggningar för dagens behov och samtidigt planera för framtida behov.

För att föreningslivet ska kunna behålla och stärka sin betydelse i samhället, inte minst för att öka delaktigheten och minska utanförskapet, krävs moderna föreningar som i nya former kan engagera människor till möten och hälsofrämjande fritid. Under 2024 har nämnden lagt ett särskilt fokus på de faktorer som främjar jämställdhet, inkludering, jämlikhet för att bryta segregationen i samhället genom att exempelvis skapa fler organiserade spontanidrottsytor. Detta är ett arbete som måste fortlöpa under de kommande åren. Om det ska fungera så kan både fördelning av ekonomiska medel behöva justeras och nya öppna anläggningar för spontanidrott tillföras.

Digitalisering påverkar hur idrotts- och fritidsanläggningar används och administreras. Därför är det viktigt att nämnden säkerställer digital tillgänglighet och säkerhet. Digitalisering ökar också nämndens möjlighet till transparens mot föreningslivet, likväl som säker beslutsfattning av bidrag och fördelning av anläggningstider. Det är viktigt att främja delaktighet och demokratisk legitimitet genom öppenhet och dialog.

Kommunen behöver förbättra sin förmåga att hantera kriser och säkerställa kontinuitet i verksamheten. Detta inkluderar att stärka IT-säkerhet och ha beredskap för nya hälsorisker, klimatförändringar och andra typer av kriser. Klimatförändringar och hållbarhet är centrala frågor, vilket innebär för nämnden att se över och utveckla miljömässigt hållbara anläggningar och främja cirkulär ekonomi genom återanvändning och samnyttjande av resurser, samt förbereda sig för extremväder. Nämnden måste följa med i utveckling av alternativa lösningar kring konstgräs likväl som att återanvända eget material.

Nämnden ska verka strategiskt och vara drivande i nämndens frågor gentemot andra nämnder, kommunala bolag, föreningslivet och medborgarna. Därför ska nämnden delta tidigt i planeringsprocessen med prioritering av nämndens frågor. Genom nämndens arbete säkerställs en hållbar stadsplanering där en aktiv fritid och folkhälsa har en framträdande roll.

Det ekonomiska läget påverkar nämndens arbete. Kostnaderna för nämndens verksamhet består till 80 procent av fasta kostnader såsom lokal- och hyreskostnader samt driftavtalskostnader. De osäkerheter som råder i världen och en fluktuerande inflation har de senaste åren påverkat såväl lokalhyror som el/vatten och material. Genom kontinuerliga dialoger med föreningsliv, utbildningsnämnden (gällande skolans markeringsavgifter) och fastighetsstaben, samt genom att noggrant följa upp ekonomin, kan vi vidta åtgärder för att hantera den rådande osäkerheten.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2025–2027.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2024-2026 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

För att klara välfärdsuppdraget behöver verksamheten vara resurseffektiv. Styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Genom att effektivisera stödprocesserna, verksamhetsutveckling och innovation inom nämndens verksamhet frigörs resurser till kärnverksamheten. Att systematiskt följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet bidrar till nämndens kvalitetssäkring.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordna den nya administrationen i förvaltningen		Effektivare administration
Se över och ta fram relevanta nyckeltal inom nämndens ansvarsområde.		Förenklar nämndens verksamhet att möta och utvärdera resultat och effekter av insatser.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämnden kan dra nytta av digitaliseringen för att möta krav och förväntningar på en enklare vardag för invånare och en mer öppen förvaltningen som stöder innovation och delaktighet. Genom att använda nya digitala verktyg som exempel e-tjänster och artificiell intelligens (AI) kan nämnden höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten samt få bättre mätresultat och beslutsunderlag. Nämnden behöver samtidigt pröva digitala lösningar mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage för att säkerställa en trygg och säker användning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla mätmetoder för att effektivisera användningen av idrottsanläggningar.		Hitta mätmetod för nyttjande av anläggningar.
Effektivisera föreningars ansökningar genom att utvärdera möjligheter till AI tjänst.		Minska föreningarnas administration.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete och regelbunden kartläggning av kommande kompetensbehov ska nämnden säkra genomförandet av uppdraget. Nämnden ska ha en stabil grundbemanning med kvalificerade medarbetare och en arbetsmiljö som främjar hälsa. Systematiken för bemanningsplanering och

resursdelning mellan roller ska utvecklas för att uppnå en mer effektiv nyttjande av kompetens, samtidigt som arbetsmiljön förblir hållbar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning	Kompetensförsörjningsplan 2025–2027	Förvaltningen säkerställer leverans och kvalitet i verksamheterna

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Uppdrag 7. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Nämnden arbetar för att främja hälsa och välmående genom förebyggande och hälsofrämjande insatser. Samverkan ska stärkas i arbetet riktat mot äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa behov samt personer som är sjukskrivna och saknar sjukpenninggrundande inkomst. Genom att prioritera tidiga insatser kan nämnden förbättra livskvaliteten och egenmakten hos individer, vilket i sin tur kan minska behovet av omfattande vård- och omsorgsinsatser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla samverkan med berörda nämnder för att stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande i effektiv och nära vård 2030.	Program för äldrevänlig kommun och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Närmre samverkan, ökad förståelse för främjande arbete och bättre upplevd hälsa
Skapa möjligheter för äldre 60+ och personer med funktionsnedsättningar att delta i fysiskt stimulerade fritidsaktiviteter.	Idrottspolitiskt program	Förbättrad hälsa och välbefinnande, ökad social interaktion och stärkt självständighet.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Uppdrag 7. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppdrag 9. Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering

Nämnden skapar ökade möjligheter till social samvaro och delaktighet genom att planera och utveckla anläggningar samt ge föreningslivet stöd att arbeta mot målgruppen. Inom ramen för handlingsplan äldrevänlig kommun samt inom partnerskapet med RF-SISU Uppland arbetar nämnden med jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet därmed bidrar nämnden till ökat välbefinnande och hälsa för målgruppen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Undersöka möjligheter till aktivitetszoner för äldre.	Program för äldrevänlig kommun Idrottspolitiska programmet	Fler äldre i aktivitet.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 9. Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering.

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Genom att öka samnyttjandet av lokaler kan nämnden minska sina lokalkostnader och samtidigt göra flera lokaler tillgängliga för föreningslivet och andra förhyrare. Nämndens lokaler ska vara tillgängliga för andras verksamheter när de inte används. Vid ny- och ombyggnation ska lokaler planeras för att kunna samnyttjas av flera verksamheter. Incitament för effektivt lokalutnyttjande ska stärkas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Följa och aktivt delta i kommande kommungemensamt arbete.	Idrottspolitiska programmet	Fler lokaler blir tillgängliga.
Bidra till arbetet med en lista över de föreningsdrivna anläggningarna, då dessa är en del av infrastrukturen. Involvera föreningar så att även föreningsdrivna lokaler kan samnyttjas i högre grad.	Idrottspolitiska programmet	Fler lokaler blir tillgängliga.

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Uppdrag 11. Öka valdeltagande i området och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

En starkare valorganisation etableras inför de allmänna valen 2026. Nämnden ansvarar i första hand att tillhandahålla vallokaler och lokaler för förtidsröstning samt att sprida information.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kartlägg vilka lokaler som lämpar sig för Valorganisation i samarbete med Bokningservice.	Mål och budget	Fler tillgängliga vallokaler.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Öka valdeltagande i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun

Nämndens grunduppdrag

Nämndens regelverk för tider i bokningsbara lokaler och fördelning av föreningsbidrag ska styra att resurser fördelas jämställt och till prioriterade målgrupper. Uppföljning och analys sker i samband med delårs- och helårsbokslut. Förbättringar sker vid behov löpande under verksamhetsåret. Fritidsvaneundersökningar kommer utgöra en grund för fortsatt analys av efterfrågan och behov inom idrotts- och fritidsfrågor.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot hållbart arbetsliv.	Kompetensförsörjningsplan 2025–2027	En långsiktigt god hälsa bland chefer och medarbetare.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndmål: N1.3. Utveckla strategi för att enkelt inhämta uppsalabornas synpunkter och efterfrågan.

Att samla in Uppsalabornas åsikter och behov gällande idrott, friluftsliv och fritidsaktiviteter är viktigt för att skapa anpassade lösningar som möter invånarnas förväntningar. Detta ökar delaktighet, effektiviserar resursanvändningen och främjar hälsa och välbefinnande i samhället.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram en strategi och modell för hur synpunkter och efterfrågan gällande idrott-, friluftsliv- och fritidsfrågor kan lämnas.	Idrottspolitiskt program	Fler beslut baserat på invånarnas faktiska önskemål, behov och efterfrågan.

Tabell 9. Nämndens åtgärder till nämndmål N1.3. Utveckla en strategi för att enkelt inhämta uppsalabornas synpunkter och efterfrågan.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

För att stimulera jobbtillväxten behöver det skapas förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig och växa i kommunen. Nämnden kommer under året fortsätta etablera nära och bra samverkan med näringslivet i Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Information och kommunikation med näringslivet ska ske utifrån företagarnas behov och med en helhetssyn.	Näringslivsprogrammet	Gott företagsklimat.

Tabell 10. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Evenemang och upplevelser bidrar till ökad folkhälsa, trygghet och livsglädje. En levande stadskärna gör Uppsala mer attraktivt och gynnar näringslivet med omsättning och jobb. Genom att stödja och arrangera evenemang bidrar nämnden till en dynamisk och inkluderande miljö där människor trivs.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla Uppsala Summer tournament.	Näringslivsprogrammet Program för elitidrott	Levande stad och stadskärna.
Aktivt bidra till att ta fram en målbild för evenemang och upplevelser i Uppsala kommun		Stärka Uppsala som evenemangsstad

Tabell 11. Nämndens åtgärder till Uppdrag

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Genom att delta i prioriterade samarbeten på nationell och internationell nivå stärks Uppsalas internationella konkurrenskraft. Nämnden fortsätter samverka med Sport of England och International Association for Sports and Leisure Facilities (IAKS) samt utvecklar Uppsala Summer zone. För att möta ekonomiska utmaningar ska kommun söka extern finansiering, exempelvis från EU:s fonder och program.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla konceptet Uppsala Summer zone.	Näringslivsprogrammet Idrottspolitiska programmet	En levande, attraktiv och aktiv kommun där företagare vill etablera sig.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ansvarar för en rad olika uppgifter och tjänster, som inhyrning av anläggningar för idrott och fritid, hantera föreningsbidrag och stöd, samt strategisk planering och utveckling. Detta innebär daglig kontakt med både kommunens verksamheter och ett aktivt föreningsliv och företag.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

En klimatbudget införs för att minska utsläppen med 10–14 procent per år till 2030, i linje med Parisavtalet. Genom att öka kunskap och förståelse för vad som ger klimatutsläpp bidrar nämnden till målet, därtill kan nämnden bidra genom att klimatsäkra sina investeringar, främja hållbara transporter till och från anläggningar samt uppmuntra föreningar med egen anläggning att anpassa sig mot mer klimatsmarta och hållbara val.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka kunskapen och förståelsen för vad	Miljö- och klimatprogram (KF 2014)	Ökad kunskap och bättre

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
som ger klimatutsläpp och vad varje del av organisationen göra för att minska klimatpåverkan.	Åtgärdsprogram för luft 2014–2021 (KF 2014)	förutsättningar att medverka i måluppfyllelsen.
Öka integreringen av klimatperspektivet i styrande dokument och processer i verksamheten för att minska klimatpåverkan.		Minskad negativ klimatpåverkan från Verksamheten.
Utreda och ta fram förslag på åtgärder inom förvaltningens område för att nå målet om klimatneutralt till 2030.		Minskad negativ klimatpåverkan.
Utred i samarbete med idrottsrörelsen föreningars förutsättningar för hållbart resande genom aktiv transport och samåkning.		Minskad negativ klimatpåverkan från föreningslivets verksamheter, samt ökad tillgänglighet till idrotten.
Vid behovsbeskrivningar lägga in behov som bidrar till förflyttning uppåt i avfallstrappan.	Avfallsplan 2025–2027	Minskade avfallsmängder och ökad återanvändning.
I samarbete med fastighetsägare arbeta för att källsortering ska möjliggöras.	Avfallsplan 2025–2027	Ökad andel avfall som återvinns

Tabell 13. Nämndens åtgärder till Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Kommunen sätter ett nytt mål, Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. För att Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker idag och kan ske i morgon. Nämnden bidrar aktivt till det systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus ligger på att ta fram en plan för hur nämnden kan möta de identifierade risker som kan kopplas till klimatförändring och extremväder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram en plan för hur nämnden kan möta de identifierade risker kopplade till klimatförändringar och extremväder.	Miljö- och klimatprogrammet	Säkra nämndens anläggningar och verksamhet samt möta behov av evakueringsplatser.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till uppdrag: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ställer krav i upphandlingar på material och produkter som bidrar till att nå målet. Nämnden möjliggör för föreningar med egna anläggningar att välja klimatsmarta lösningar genom råd och stöd gemensamt med klimatrådgivare och/eller inom bidragsgivning där kommunalt bidrag kan vara avgörande för externa medel.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämnden samverkar med socialförvaltningen och Fritid Uppsala för att hitta metoder för tidiga insatser. Därtill sker samverkan trygghet- och brottsförebyggande för att kunna erbjuda föreningar och deras medlemmar en ökad upplevd trygghet. Nämndens utgångspunkt är att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Gott exempel på skyddsfaktor är att barn och unga har tillgång till idrotts- och fritidsaktiviteter, vilket nämnden bidrar till. Under året kommer nämnden undersöka möjlighet till samarbete med Stiftelsen Tryggare Sverige.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta stärka samordning av konkreta trygghetsfrämjande insatser inom kommunkoncernen och externa aktörer för ökad trygghet och stärkande av förebyggande och främjande insatser.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Bättre samordning inom kommunen ger bättre prioritering av insatser för ökad trygghet för medborgarna.
Undersöka möjligheten att samarbeta med Stiftelsen Tryggare Sverige.		Ökad säkerhet och trygghet i och kring våra anläggningar.
Att i samverkan med enheten Bokningsservice och förbunden följa upp rapportering till EST kring bokningsbara ytor.		Indikatorer från EST kan på sikt ge tryggare anläggningar.

Tabell 15. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. För att öka förståelse om hur och var arbetslivskriminalitet kan påverka nämndens verksamhet behöver verksamheten öka kunskapen. Genom att ta fram rutindokument hur åtgärder och det systematiska arbetet ska gå till ökar nämnden möjlighet att upptäcka oegentligheter. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott	Handlingsplan välfärdsbrott	Ökad kunskap om alla former av arbetslivskriminalitet
Bidra till en samla vägledning/rutin hur Uppsala kommun arbetar med otillåten påverkan	Handlingsplan välfärdsbrott	Minska risk för hot, trakasserier och otillåten påverkan mot anställda

Tabell 16. Nämndens åtgärder till uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen

En uppväxt i områden med lägre socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Kommunen ska använda samhällsbyggandet som ett kraftfullt verktyg för att stärka den sociala sammanhållningen. Nämnden erbjuder ett rikt idrotts- och fritidsliv i hela kommunen och arbetar aktivt med exempelvis RF-SISU Uppland för att ge barn och unga tillgång till en aktiv fritid. Därtill sker stor samverkan inom områdesprogrammen för Gottsunda/Valsätra och Gränby/Kvarngärdet i syfte att öka tillgång till delaktighet och fysisk aktivitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genom samverkan med övriga aktörer identifiera effektiva insatser för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.	Idrottspolitiska programmet Handlingsplaner för områdesarbete	Ökad samordning inom kommunen möjliggör effektivare uppföljning och analys.
Ta fram åtgärder samt synliggöra det som redan finns så att barn och unga i ekonomiskt utsatta familjer ska kunna delta i idrottslivet på lika villkor.		Fler barn och unga känner sig delaktiga i samhället med ökad upplevd hälsa som ytterligare effekt.

Tabell 17. Nämndens åtgärder till uppdrag: 33. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Särskilt fokus ska läggas på utrikesfödda flickors och kvinnors delaktighet i samhället. Nämnden bidrar till att fler barn och unga tar del av idrotts- och fritidsaktiviteter i närhet till skolslut och sina hem. Nämnden kommer särskilt fokusera på att öka flickors deltagande i idrotts- och fritidsföreningars verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att öka andelen flickor som deltar i idrotts- och fritidsföreningar, samt samarbeta med familjecentraler för att nå ut till fler familjer för att främja flickors och kvinnors deltagande.	Idrottspolitiska programmet Jämställdhetsmål	Att skillnaderna minskar.

Tabell 18. Nämndens åtgärder till uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjande av fritidsaktiviteter.

Barn och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid ska stärkas. Att kunna delta i fritidsaktiviteter bidrar långsiktigt till att förbättra folkhälsan men också till att förbättra välmående och att skapa sociala sammanhang för gemenskap för individen. Genom att möjliggöra för fritidsaktiviteter i direkt anslutning till skoltid i hela Uppsala ska det bli lättare för barn och unga att delta i aktiviteter oavsett var i kommunen de bor eller individuella förutsättningar till transport på kvällstid. För att säkerställa meningsfulla fritidsaktiviteter såväl i stadsdelar som i landsbygderna, ska kommunen både arbeta med det egna utbudet av fritidsaktiviteter och samarbeta med civilsamhället. En utredning ska göras av ansvarsfördelningen inom kommunen och hur arbetet bäst ska organiseras för att ge mest nytta för barn och unga.

Nämndens åtgärd	Förväntade effekter av åtgärden
Delta och medverka i kommande utredning.	Fritidsbegreppet tydliggörs.
Utreda vart föreningars verksamheter Idrottspolitiska programmet bäst hör hemma, samt föreslå förändring.	Minskad dubbelstyrning och tydlighet gentemot föreningslivet.

Tabell 19. Nämndens åtgärder till uppdrag: 37. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter.

Uppdrag 41. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

En kartläggning ska göras av kommunens nuvarande hantering av lokaler för kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Idrotts- och fritidsnämnden är en viktig part i kartläggningen då nämnden ansvarar för att utveckla, rusta och sköta idrotts- och fritidsanläggningar samt är huvudman för skolornas idrottshallar och ansvarar för utbokning av lokaler och idrottsanläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Följa och aktivt delta i kommande utredning.		Rättvisare villkor och tillgång till lokaler och anläggningar.
Utreda och ta fram nya fördelningsprinciper.	Flyttat från nämndmål 4.1	Rättvisare fördelning utformat från ett samhälls- och folkhälsoperspektiv.

Tabell 20. Nämndens åtgärder till uppdrag: 38. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

För att säkerställa en rättssäker och ändamålsenlig hantering av föreningsbidrag ska en genomlysning av de bidrag kommunen ger föreningslivet genomföras och styrning och grundprinciper ses över. Det finns behov av att stärka arbetet med att säkerställa att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder. Nämnden kommer att aktivt delta i kommande utredning. Nämnden kommer också utreda vart föreningars verksamheter bäst hör hemma för att minska risk för dubbelfinansiering och otydlighet för föreningslivet, samt göra en bidragsöversyn i syfte att öka delaktighet i föreningslivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Följa och aktivt delta i kommande Utredning.		Förbättrad styrning.
Bidragsöversyn.		Ökad delaktighet, minskad administration och tydligare kriterier.

Tabell 21. Nämndens åtgärder till uppdrag: 39. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Idrotts- och fritidsnämnden kan bidra i främjande och förebyggande arbete genom att skapa tillgång till trygga, aktiva och meningsfulla aktiviteter, både spontana och i föreningsform. Det främjar sociala relationer och goda levnadsvanor och bidrar till att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk- och fysiskt välbefinnande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att främja psykisk hälsa inom nämndens/ förvaltningens ansvarsområden		Förbättrad livskvalitet och välbefinnande
Arbeta inom partnerskapen med att främja psykisk hälsa.		Förbättrad livskvalitet och välbefinnande.

Tabell 22. Nämndens åtgärder till Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 44. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas.

Idrotts- och fritidsverksamhet ska vara fri från droger som alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Nämnden kan bidra till arbetet med drogfria miljöer genom nära samverkan med RF-SISU Uppland, sprida information samt kunskapshöjande insatser. Ha en nära samverkan med Ungdomsjour och vid behov även övrig expertis inom socialförvaltningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla kunskapshöjande insatser för föreningslivet och kommunal verksamhet tillsammans med RF-SISU inom antidoping och andra riskbeteenden.		Fler föreningar får ökade kunskap om doping och/eller andra riskbeteenden.

Tabell 23. Nämndens åtgärder till uppdrag: 41. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Uppdrag 45. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Barn och unga ska ha trygga vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Trygg gång- och cykelväg är bra för miljö, hälsa och barns frihet. Uppsala kommun ska förbättra trafikmiljön kring dessa platser och bilfria zoner ska införas succesivt, riktlinjer för hämta- och lämnafunktioner ska utarbetas för att säkerställa trafiksäkerheten.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samarbete med berörda nämnder och bolag inventera och föreslå åtgärder för idrottsanläggningar för att säkerställa trafiksäkerheten genom bilfria zoner och säkra gång- och cykelvägar.		Ökat antal barn och unga som går och cyklar till och från målpunkt.

Tabell 24. Nämndens åtgärder till uppdrag: 42. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Planering för att minska sårbarhet, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta. Civilt försvar bör stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunen måste också öka sin förmåga inom säkerhetsskydd. Nämnden fortsätter att utveckla och implementera kris- och kontinuitetsplaner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla aktiviteter för att bidra till att stärka samhällets motståndskraft.	Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027	Förbättrad samhällsberedskap.
Utveckla kontinuitetshandlingar.	Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027	Ökad operativ stabilitet och kontinuitet.
Öka medvetenheten om verksamhetens roll i det civila försvaret genom kompetensutvecklingsinsatser.	Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027	Ökad allmän säkerhet och trygghet.
Genomföra praktiska och analoga övningar utifrån krisberedskap och krisledning.	Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027	Förbättrad beredskap och förmåga att hantera kriser.

Tabell 25. Nämndens åtgärder till uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden har tyngdpunkten i sitt grunduppdrag inom fokusmål 4. Genom att arbeta med egna målinriktningar för nämndens grunduppdrag.

- Moderna föreningar engagerar: Ett starkt föreningsliv som attraherar nya medlemmar och nya föreningar inom idrott och fritidsområdet skapar trygga och hållbara samhällen.
- Livslång idrott: Livslångt idrottande och en aktiv fritid bidrar till god folkhälsa och högre livskvalitet.
- Inkluderande idrott och fritid: Alla ska känna sig välkomna i kommunens anläggningar oavsett ekonomiska förutsättningar, upplevd könstillhörighet och ålder. Fysisk rörelse bidrar till god hälsa fysisk såväl som psykisk.
- Jämställdhet för en framgångsrik idrott och fritid: Möjligheterna är lika för alla oavsett kön, att utöva idrott och fritid. Alla som vill, oavsett kön, ska få vara med i föreningsdriven idrotts- och fritidsverksamhet.

Ska nämnden fortsätta utveckla Uppsala som främsta idrottskommun och förbättra möjligheterna för uppsalaborna att utöva idrott och fysisk aktivitet. Därmed ökar möjligheterna till en förbättrad folkhälsa.

Nyckeln till framgång är ett gott samarbete med kommunens föreningsliv och näringsliv. Nämnden genomför föreningsdialoger med inbjudna föreningar och föreningsallianser samt tar emot och genomför besök hos enskilda föreningar.

Idrotts- och fritidsnämnden främjar en aktiv fritid för uppsalabor, vilket bidrar till folkhälsa, livskvalitet och kommunens attraktivitet. Information om fritidsaktiviteter är en del av uppdraget. Genom sitt stöd till föreningslivet bidrar nämnden till att det skapas trygga uppväxtmiljöer där idrottsföreningar erbjuder gemenskap, ledarskap och tydliga regler, vilket ger en god start i livet.

Nämndmål: N4.1. Utveckla förutsättningar för Uppsalas föreningsliv och ge möjligheter till fysisk aktivitet som de skapar.

Nämnden arbetar för att förbättra förutsättningarna för Uppsalas föreningsliv och skapa möjligheter till fysisk aktivitet genom flera viktiga insatser. Nämnden erbjuder ekonomiskt och organisatoriskt stöd till lokala föreningar, vilket gör det möjligt för dem att utveckla och genomföra sina aktiviteter. Detta stöd inkluderar bidrag, utbildning och rådgivning för att stärka föreningarnas kapacitet och hållbarhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Skapa förutsättningar för tillskapande av nya föreningar och utveckla samverkan med befintliga.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun Idrottspolitiska programmet	Fler föreningar gör det möjligt för fler att delta i idrott och andra föreningsaktiviteter.
Se över och implementera fler organiserade spontanidrottsplatser i syfte att sänka trösklar till fysisk aktivitet.	Idrottspolitiska programmet Handlingsplan för områdesarbete	Fler barn och unga får en meningsfull fritid, ökad fysisk och psykisk hälsa.

Tabell 26. Nämndens åtgärder till nämndmål: N4.1. Utveckla förutsättningar för Uppsalas föreningsliv och ge möjligheter till fysisk aktivitet som de skapar.

Nämndmål: N4.2. Bidra till förbättrad folkhälsa inom Uppsala kommun och säkerställ goda möjligheter för kommuninvånarna till en aktiv fritid.

Nämnden arbetar för att förbättra folkhälsan och främja en aktiv och jämställd fritid i Uppsala kommun genom att samarbeta brett med föreningar och andra aktörer. Genom att erbjuda ett brett utbud av idrottsanläggningar och ge stöd till idrotts- och fritidsföreningar strävar nämnden efter att skapa mer aktiva och hälsosamma fritidsalternativ.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Få fler barn och unga i fysisk rörelse genom att säkra barn och ungas fria tid mellan skola och hemmet.	Handlingsplan för områdesarbete	Fler deltar i idrott och andra fritidsaktiviteter.

Tabell 27. Nämndens åtgärder till nämndmål: N4.2. Bidra till förbättrad folkhälsa inom Uppsala kommun och säkerställ goda möjligheter för kommuninvånarna till en aktiv fritid.

Budget 2025

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i mål och budget. Utöver generell prisuppräknings med 1,2 procent, Uppsalas index för pris- och löneuppräknings (UPL), samt avdrag för resultatförstärkande åtgärder på 0,3 procent, får nämnden följande resurstillskott enligt mål och budget:

- Förändrad hyra enligt lokalförsörjningsplan 25,7 mnkr
- Kompensation indexering hyresökning 2024 6,0 mnkr
- Utökat uppdrag KAP (utv. plan Södra Åstråket) 0,3 mnkr
- Nytt serviceavtal med UKAF 2,0 mnkr
- Tillkommande driftkostnader nya anläggningar 3,2 mnkr
- Lägre nyttjandegrad idrottshallar dagtid 3,0 mnkr

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2024	Prognos 2024
Hyror och arrenden	10,4	10,6	10,1
Taxor och avgifter	57,4	55,8	56,3
Övriga intäkter	2,9	2,6	2,5
Summa intäkter	70,6	68,9	68,9
Lämnade bidrag	-69,4	-68,8	-68,8
Köp av huvudverksamhet	-102,1	-93,5	-94,4
Kostnader för arbetskraft	-8,1	-7,8	-7,5
Lokal- och fastighetskostnader	-331,6	-301,3	-300,9
Material	-3,5	-3,4	-3,3
Övriga kostnader	-23,9	-21,8	-22,2
Avskrivningar	-8,3	-7,9	-7,2
Summa kostnader	-546,9	-504,5	-504,3
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-0,8	-0,7	-0,9
Summa nettokostnader	-477,2	-436,3	-436,3
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	1,7	1,7	1,7
Fritid, övrigt (32)	475,5	434,6	434,6
Summa kommunbidrag	477,2	436,3	436,3
Resultat	0,0	0,0	0,0

Tabell 28. Nämndens driftbudget.

Sammantaget innebär förändringar enligt mål och budget, inklusive generella uppräknings och resultatförstärkande åtgärder att nämndens kommunbidrag ökar med 40,9 miljoner kronor jämfört med föregående år. Nämnden finansieras i övrigt främst av markeringsavgifter för uthyrning av lokaler till utbildningsnämnden, föreningar och övriga förhyrare enligt fastställd taxa.

Idrotts- och fritidsnämndens taxor och avgifter är fördelade i markeringsavgifter utifrån tre olika kategorier: Taxa 1 (ideella föreningar), taxa 2 (skolor och andra kommunala verksamheter) och taxa 3 (privatpersoner och övriga förhyrare).

Markeringsavgifterna för taxa 1 (ideella föreningar) skrivs årligen upp enligt Uppsalas pris- och löneuppräknings (UPL). Uppräkningen av markeringsavgifterna (föreningslivets kostnad) harmoniserar med det bidrag som föreningarna får för aktiviteter i form av sammankomstbidrag och aktivitetspoängsbidrag. Föreningsbidraget skrivs även det upp årligen enligt UPL. Därmed harmoniserar föreningsbidraget med föreningarnas kostnad varje år för markeringsavgifterna.

Markeringsavgifterna för taxa 2 (skolor och andra kommunala verksamheter) och taxa 3 (privatpersoner och övriga förhyrare) skrivs årligen upp enligt samma index som nämndens lokalhyror, det vill säga med konsumentprisindex (KPI) för indexmånad oktober. Uppräkningen av taxa 2 och taxa 3 harmoniserar därmed nämndens årliga ökning av lokalhyreskostnaderna.

Intäkter för hyror och arrenden avser uthyrning av skolidrottshallar och biutrymmen som inte hyrs ut via markeringsavgifter.

Övriga intäkter avser vidarefakturering städ, vatten, sophantering samt elkostnader på de anläggningar där en förening har skötselbidrag för att sköta om anläggningen. I övriga intäkter finns också vidarefakturering för städ i samband med matcher vid Studenternas samt liftkortsförsäljning vid Sunnersta alpina anläggning.

Nämndens totala kostnader ökar med 42,7 miljoner kronor jämfört med föregående års budget.

Kostnader för lämnade bidrag består av bidrag till föreningar i form av bland annat stöd för aktiviteter, sammankomster och drift. I budgeten 2025 har bidragen räknats upp med UPL 1,2 procent för att harmoniera med taxor och avgifter för föreningar.

Köp av huvudverksamhet avser driftkostnader för anläggningar, den utgörs främst av kostnader till Uppsala kommun arenor och fastigheter AB (UKAF). Ökningen mellan åren förklaras främst av nytt driftavtal med UKAF som inkluderar overheadkostnad och avkastningskrav samt tillkommande kostnader för nya anläggningar.

Merparten av kostnadsökningarna beror på ökade hyreskostnader enligt lokalförsörjningsplan. Det beror dels på nya anläggningar, dels på indexuppräkningsplan. I en period med flertalet nya anläggningar är tidplanen i lokalprojekten viktig för att undvika budgetavvikelse. Hyreskostnaderna är budgeterade utifrån när specifika projekt beräknas färdigställas och startpunkt för hyresdebitering. Eventuella förskjutningar av tidplaner påverkar hyreskostnaderna. Med nya anläggningar ökar också städkostnader samt kostnader för el och vatten. I lokal och fastighetskostnader ingår också elarbeten för elljusspår. För att hantera driftavbrott vid elljusspår har budgeten ökat för kostnader relaterat till felsökning och elarbete.

Vad gäller materialkostnader har priserna stabiliserats efter några år av hög inflation. Övriga kostnader avser främst kommungemensamma kostnader, reparation och underhåll samt köp av tjänster.

Att följa utvecklingen i samhället, ha kontinuerliga dialoger med föreningsliv, utbildningsnämnden och fastighetsstaben är viktigt för att även fortsättningsvis ha en ekonomi i balans.

Nämndens investeringar

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inventarier	6,6	5,1	3,8	4,1	4,7
Summa	6,6	5,1	3,8	4,1	4,7

Tabell 29. Nämndens investeringar.

Nämndens investeringsram för 2025–2029 uppgår enligt mål och budget till 24,3 miljoner kronor.

Investeringarna har som syfte att säkerställa och höja kvaliteten på elljusspårarna, utrusta idrottshallar samt att vid behov byta ut och förnya inventarier och maskiner på anläggningar där nämnden är ansvarig. Under 2025 beräknas investeringarna uppgå till 6,6 miljoner kronor. Investeringsramen kan komma att justeras avseende medel som inte upparbetats i pågående investeringar 2024, vilket kommer att fastställas i samband med årsboks slutet.

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till x-nämnden.

- Mål och budget 2025 med plan för 2025–2027
- Lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar
- Idrottspolitiskt program
- Program för Elitidrott
- Handlingsplan för Gottsunda och Valsätra
- Handlingsplan för Gränby och Kvarngärdet
- Policy för hållbar utveckling
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet
- Handlingsplan för äldrevänlig kommun
- Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar (pm10) i Uppsala 2014–2021
- Näringslivsprogrammet
- Handlingsplan för mobilitet och trafik
- Program för krisberedskap och civilt försvar
- Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
- Kompetensförsörjningsplan 2025–2027

Nämndens styrdokument för det egna verksamhetsområdet

- Idrotts- och fritidsnämndens kriterier för föreningsbidrag (IFN 2021)
- Kriterier för idrotts- och fritidsnämndens stöd till elitidrotten (IFN 2021)
- Boknings- och ordningsregler vid lokalbokning (IFN 2020)
- Anläggningskategorier och prioritering av tider (IFN 2019)
- Prislista för bokningsbara anläggningar (KF2024)
- Riktlinje för äldres tillgång till fysisk aktivitet (IFN 2019)

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljning är en central del av nämndens styrning och systematiska arbete för att säkerställa och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. Resultaten från uppföljningsarbetet utgör en viktig grund för nämndens lärande och beslutsfattande. Målet med uppföljningen är att analyser genomförda åtgärder och deras resultat, samt att få underlag för att bedöma kvarstående behov och identifiera utvecklingsområden inom nämndens ansvarsområde. Nämndens uppföljning bör utgå från följande förhållningssätt.

- Nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor.
- Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan utförare.

Nämndens uppföljning

Verksamhetsplan

Vid delårsuppföljning per mars/april görs en mindre omfattande uppföljning av avvikelser av uppdrag och nämndmål. I delårsuppföljningen per augusti och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och kommungemensamma nämndmål.

Bedömningen baseras på uppföljning av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Bedömning baseras även på i vilken grad Agenda 2030 kopplas till fokusmålen och dess uppdrag.

Internkontrollplan

Nämnden följer upp internkontrollplanen i samband med delårsuppföljning per augusti samt vid årsbokslutet per december. Resultatet av uppföljningen redovisas till kommunfullmäktige i samband med uppföljning.

Ekonomi

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge. En fördjupad

uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. Om ekonomin inte är i balans ska nämnden besluta om åtgärder.

Privata utförare

Nämnden har beslutat att ge ersättning till föreningar som enligt avtal sköter om kommunens elljusspår, vilka främst finns på landsbygden. Dessutom får några föreningar ersättning för att sköta städning och tillsyn i idrottshallarna i Järlåsa, Gamla Uppsala och Vattholma.

Resultat av uppföljning av privata utförare redovisas i samband med årsredovisningen. Uppföljningen har tre huvudsakliga syften:

- att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens mål och att verksamheten leder till förväntade effekter,
- att utgöra ett underlag i kommunens kontinuerliga arbete för att utveckla och förbättra verksamheten, samt
- att se till att verksamheten fungerar och att utkräva ansvar om så inte sker.

Bilaga 3 Åtgärder med särskilt fokus på omställning och nyskapande

Genom att nämnden integrerar dessa innovativa lösningar kan nämnden sänka trösklar för fysisk aktivitet och tillskapa spontanidrottsplatser mer tillgängliga och attraktiva för alla invånare.

Nämndens åtgärd	Koppling till innovation	Förväntade effekter av åtgärden
N4.1 Se över och implementera fler organiserade spontanidrottsplatser i syfte att sänka trösklar till fysisk aktivitet	Innovativa designlösningar som är modulära och flexibla	Ökad folkhälsa genom att uppsalaborna kommer i fysisk aktivitet
Fokusmål 3	Genom använda och återanvända hållbara och miljövänliga material minskas miljöpåverkan	Cirkulär ekonomi för bättre miljö
Uppdrag 1.2 Utveckla mätmetoder för att effektivisera användningen av idrottsanläggningar.	Integrera smart teknik	Optimera användning och tillgänglighet

Tabell 30. Nämndens åtgärder som planeras att genomföras på ett nytänkande sätt.

Bilaga 4 Nämndens indikatorer

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Indikator	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Medarbetare som har många frånvarotillfällen /12 månaderna (6 eller fler), andel tillsvidareanställda	-	-		Öka		Årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	-	-				
Män	-	-				
Totalindex i medarbetarundersökningen	-	-		Öka		Årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	-	-				
Män	-	-				
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	-	-		Öka		Årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	-	-				
Män	-	-				
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen	-	-		Öka		Årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	-	-				
Män	-	-				
Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel %				Öka		Kolada (N00596)
Kvinnor	-	79,5				
Män	-	78,4				
Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus, andel %				Öka		Kolada (N00598)
Kvinnor	-	71,5				
Män	-	73,2				
Bra utbud av belysta motionsspår, andel %				Öka		Kolada (N00597)
Kvinnor	-	68,4				
Män	-	71,5				
Bra öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel %				Öka		Kolada (N00595)
Kvinnor	-	87,5				
Män	-	83				
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till fritidsaktiviteter i kommunen, andel %				Öka		Kolada (U00588)
Kvinnor	-	73				
Män	-	74				
Nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv.	1260	1377			1207	Kolada (N09021)
Nettokostnad för drift och beräkning / besökare Aktivitets zoner						Egen undersökning
Summer Zone driftskostnad IFN	1 342 tkr	693 tkr	2 850 tkr			
Summer Zone kr/ person	50	17	17			
Activity Zone	-	-				

Tabell 31. Nämndens indikatorer till fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Indikator	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal lokala företag i samverkan - Summer zone	6	16	19	Öka		Egen undersökning
Antal kommun interna i samverkan - Summer zone	9	11	8	Öka		Egen undersökning
Antal föreningar i samverkan - Summer zone	4	8	10	Öka		Egen undersökning

Tabell 32. Nämndens indikatorer till fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Planering och byggande av fler energibesparande och multifunktionella och spontana idrottsanläggningar i närmiljö bidrar till både bättre folkhälsa och miljömål. Genom att minska behovet av bilresor och transporter minskas koldioxidutsläpp och förbättrar luftkvaliteten. Multifunktionella anläggningar maximerar användningen av befintlig infrastruktur och minskar behovet av nya byggen, vilket sparar resurser.

Indikator	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel elljusspår med ledbelysning				Alla	22	Egen undersökning
Led			17			
Metallhalogen			4			
Kvicksilver			1			
Andel konstgräsplaner utan gummigranulat				Öka	16	Egen undersökning
11-spels planer			3			
7-spels planer			2			
Barns resvanor till idrott- och fritidsaktiviteter						
Promenerar						
F-klass till åk 6						
Cyklar						
F-klass till åk 6						
Kollektivtrafik						
F-klass till åk 6						
Bil						
F-klass till åk 6						

Tabell 33. Nämndens indikatorer kopplat till fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställning

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Nämndens indikatorer hämtas från egna undersökningar, Kolada och Riksidrottsförbundets (RFs) deltagaruppgifter. Regionala statistikområden (RegSo) har tagits fram av SCB som ett rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation samt jämställdhetspolitiska mål, RegSo kan jämföras med den sociala kompassens kluster 1.

Indikator	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal större multifunktionella spontanidrottsplatser	1	1	3			Egen undersökning
Besöksstatistik Uppsala Summer Zone i andel i tusental	26	41	100	Öka		Egen undersökning
Andel kvinnor och män 5–25 år som deltar i föreningsorganiserade idrotts- och fritidsaktiviteter						Egen undersökning
Kvinnor	45	48	-	50		
Män	55	52	-	50		
Sammankomster/tillfällen idrotts- och fritidsföreningar 5–25 år, antal				Öka		Egen undersökning
5–8 år	17 336	16 463	-			
9–12 år	42 262	43 102	-			
13–16 år	40 776	42 285	-			
17–20 år	16 623	17 485	-			
21–25 år	7 124	6 487	-			
Deltagartillfällen idrottsföreningar antal/inv. 7–25 år				Öka		Kolada (U09800)
Kvinnor	17	17	-		18	Jämförvärde år 2019 innan pandemi
Män	24	25	-		24	
Antal föreningsaktiva inom idrotten utifrån RegSO-område, andel % jämfört med Uppsala som helhet						RF publicerar data i slutet av december.
Gränby						
Kvinnor	12		-			
Män	31		-			
Bäcklösa-Ultuna-Södra Ulleråker						
Kvinnor	27		-			
Män	33		-			
Norra Gottsunda, sydvästra Valsätra						
Kvinnor	13		-			
Män	29		-			

Tabell 34. Nämndens indikatorer till fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor